

Provjeravanje izraza za centrifugalnu silu

Pribor: dinamometar (2N), nit duga 0.5 m, uteg mase 50 g, željezna kukica, stalci, spojka, oznaka, metarska vrpca

Zadatak: provjetre izraz $\frac{mv^2}{r}$ za centrifugalnu silu kod jednostavnog njihala kod prolaza kroz najnižu točku.

Uputa:

Centrifugalnu silu možete odrediti očitavajući vrijednosti što ih pokazuje dinamometar tijekom njihanja. Prvo očitajte veličinu što je pokazuje dinamometar kada njihalo mirno visi. Na taj način očitate silu težu utega Fg. Kada pomaknete njihalo iz položaja ravnoteže i ispustite, dinamometar će pokazivati veću vrijednost nego kada miruje - F. Razlika vrijednosti koje pokazuje dinamometar kada njihalo miruje i kada prolazi kroz najnižu točku jednaka je centrifugalnoj sili

$$F_{cf} = F - F_g.$$

Sada ćete veličinu centrifugalne sile $F_{cf} = \frac{mv^2}{r}$ odrediti tako

što ćete očitati masu utega, izračunati brzinu utega u najnižoj točki, te izmjeriti polumjer r. Veličinu koju dobijete usporediti ćete s vrijednošću što ste je dobili očitavajući dinamometar. Brzinu u što je uteg ima prolazeći najnižom točkom, izračunat ćete iz izraza $v^2 = 2gh$, gdje je h visina na koju podižete uteg kada ga želite zanjihati. Polumjer r je udaljenost od ovjesišta dinamometra do težišta utega uvećana za izduženje dinamometra koje odgovara centrifugalnoj sili.

Važno: Kad uteg držimo na visini h, dinamometar mora biti toliko istegnut da pokazuje vrijednost koja odgovara težini utega.

F_g (N)	F (N)	$F_{cf} = F - F_g$.(N)	m (kg)	r (m)	h (m)	$v = \sqrt{2gh}$ (m/s)	$F_{cf} = \frac{mv^2}{r}$ (N)

